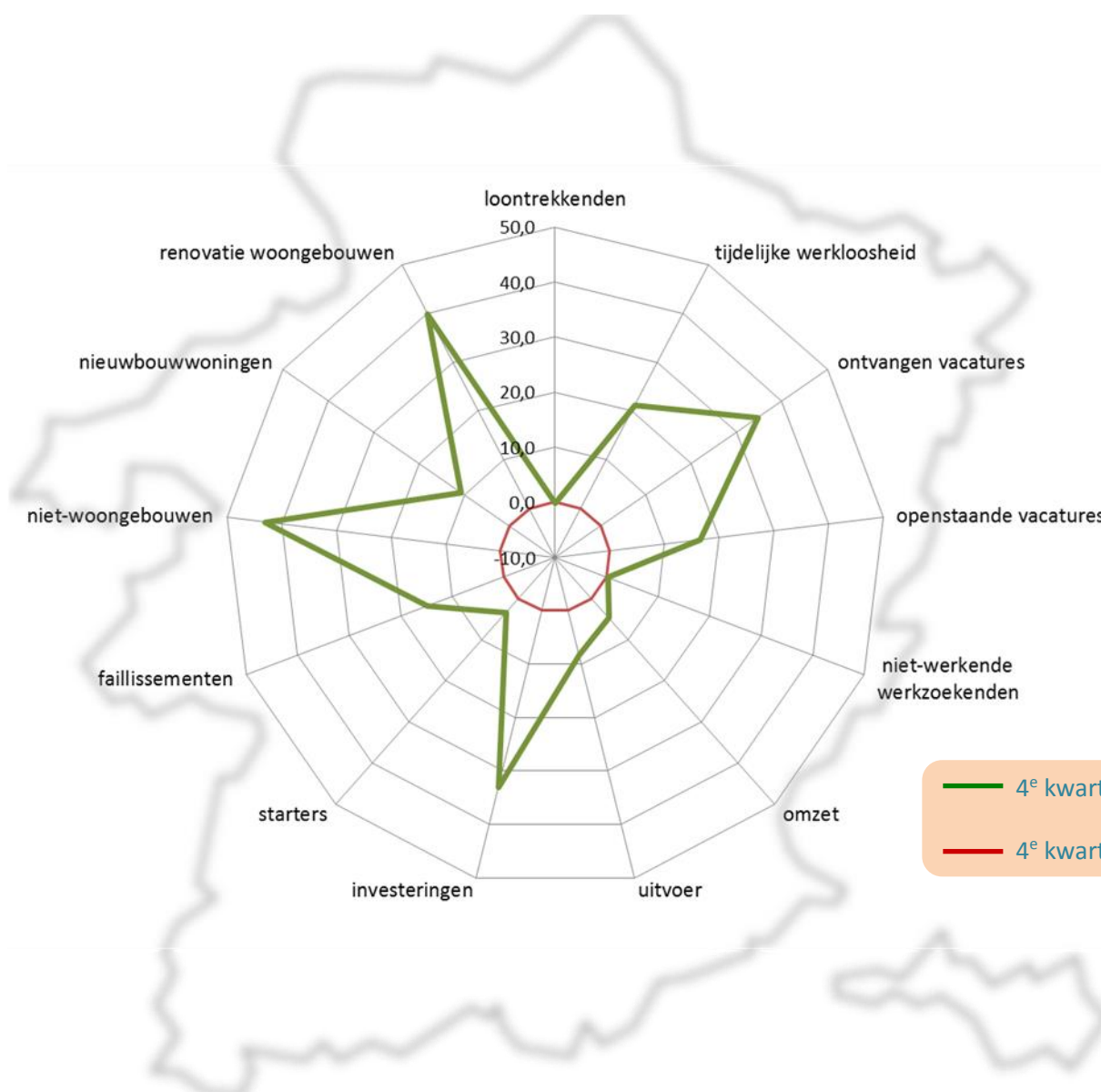

Limburgradar

Driemaandelijke situatieschets van de Limburgse economie

APRIL 2016

Synthese

De Limburgradar geeft driemaandelijks een actuele stand van zaken van de Limburgse economie. Hiervoor worden een aantal zorgvuldig uitgekozen socio-economische indicatoren geanalyseerd die de economische activiteit in de provincie Limburg op de voet volgen.

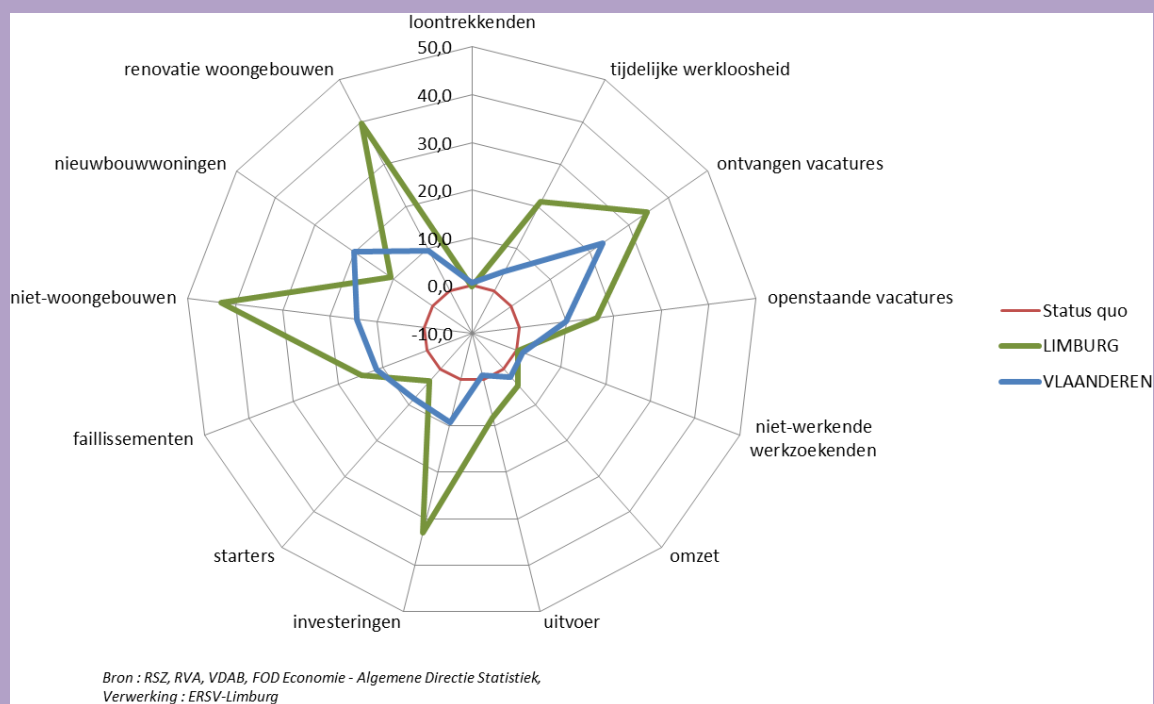
De Limburgradar voor het vierde kwartaal van 2015 (editie april 2016) bevat enkele **opvallende conclusies**:

- De Limburgradar voor het 4^e kwartaal van 2015 is uitermate positief. Zowel in Limburg als in Vlaanderen scoren 12 van de 13 indicatoren beter dan in het 4^e kwartaal van 2014. Met 9 indicatoren waarop Limburg vergeleken met Vlaanderen beter scoort, presteert Limburg globaal beter dan Vlaanderen.
- De meest gunstige scores in deze Limburgradar zijn het sterk toegenomen aantal bouwvergunningen voor niet-woongebouwen (+43,0%) en voor de renovatie van woongebouwen (+39,8%), het groeiend aantal ontvangen vacatures (+34,7%) en het stijgende totale investeringsbedrag van de Limburgse bedrijven (+33,0%). Enkel het totaal aantal Limburgse loontrekkenden gaat er, weliswaar beperkt, op achteruit (-0,3%).
- Nadat het aantal Limburgse niet-werkende werkzoekenden (nwwz) in de eerste drie kwartalen van 2015 telkens is toegenomen t.o.v. hetzelfde kwartaal in 2014, vertoont het 4^e kwartaal van 2015 voor het eerst een lichte daling van de werkloosheidscijfers (-0,3%) in vergelijking met het voorgaande jaar. In Vlaanderen is de daling beduidend sterker (-1,5%).
- De Limburgse bedrijven scoren in de laatste drie maanden van 2015 opmerkelijk beter dan hun Vlaamse collega's inzake investeringen (+33,0% vs. +9,1%), uitvoer (+8,3% vs. -1,0%) en omzet (+4,7% vs. +2,3%).
- In het laatste kwartaal van 2015 werden in Limburg 1.515 btw-plichtige ondernemingen opgericht, 3,4% meer dan een jaar eerder (Vlaanderen: +8,2%). Tegelijkertijd gingen in Limburg 167 ondernemingen in vereffening, een daling van 14,8% in vergelijking met het laatste kwartaal van 2014 (Vlaanderen: -11,4%).
- Op jaarbasis (2015 vs. 2014) vertonen 9 van de 13 indicatoren in de Limburgradar een positieve evolutie. Ook hier is de vooruitgang in Limburg over het algemeen iets meer uitgesproken dan in Vlaanderen, wat opmerkelijk is gezien de sluiting van Ford Genk en haar toeleveranciers eind 2014.
- Vooral de dalende tijdelijke werkloosheid, het toegenomen vacatureaanbod en de stijgende investeringen laten sterke scores optekenen in Limburg in 2015 t.o.v. 2014. Voorts scoort Limburg beter dan Vlaanderen inzake uitvoer, omzet en bouwvergunningen voor niet-woongebouwen en voor de renovatie van woongebouwen. De evolutie in Vlaanderen is beter dan Limburg voor wat betreft het aantal loontrekkenden, het aantal niet-werkende werkzoekenden, het aantal starters, het aantal faillissementen en het aantal afgeleverde bouwvergunningen voor nieuwbouwwoningen.

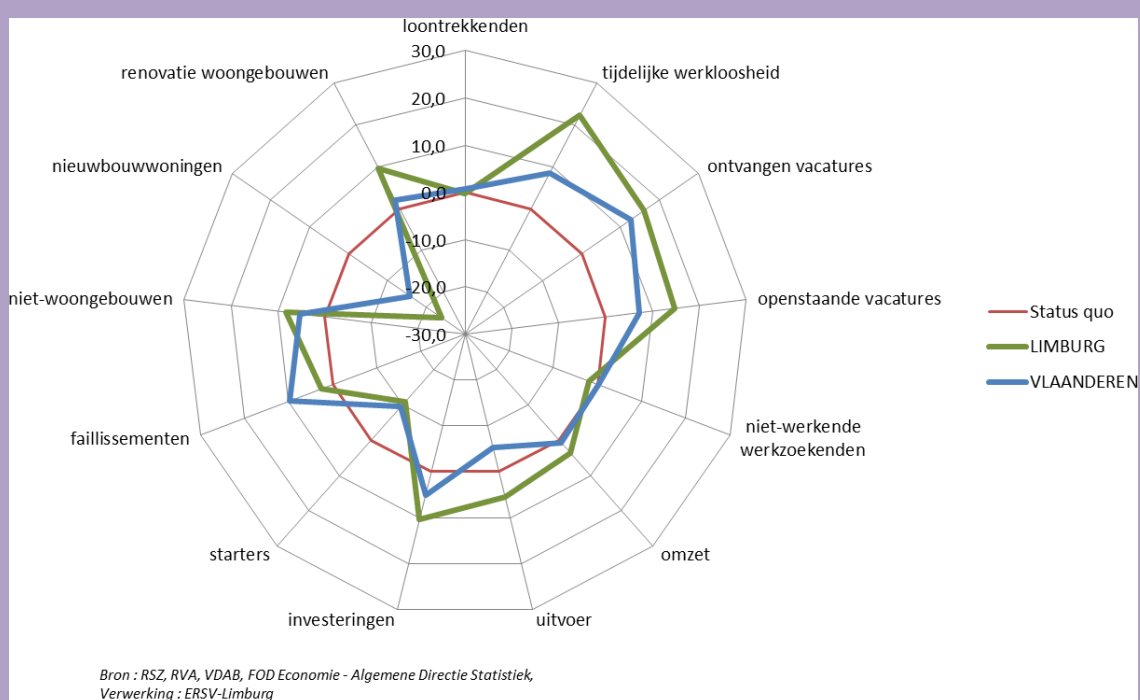
1. Limburgradar

De Limburgradar toont de %-evolutie van meerdere economische indicatoren in een bepaalde periode t.o.v. dezelfde periode van het jaar voordien. Een ongewijzigde toestand (evolutie van 0%) creëert de rode veelhoek als in onderstaande figuren. De waarden van indicatoren die een verbetering van de toestand aangeven liggen buiten de rode veelhoek. Bij een verslechterde situatie liggen deze waarden binnen de rode veelhoek.

Kwartaalevolutie Limburgradar van het 4^e kwartaal 2015 t.o.v. het 4^e kwartaal 2014

Evolutie Limburgradar van 2015 (totaal) t.o.v. 2014 (totaal)

Synthese

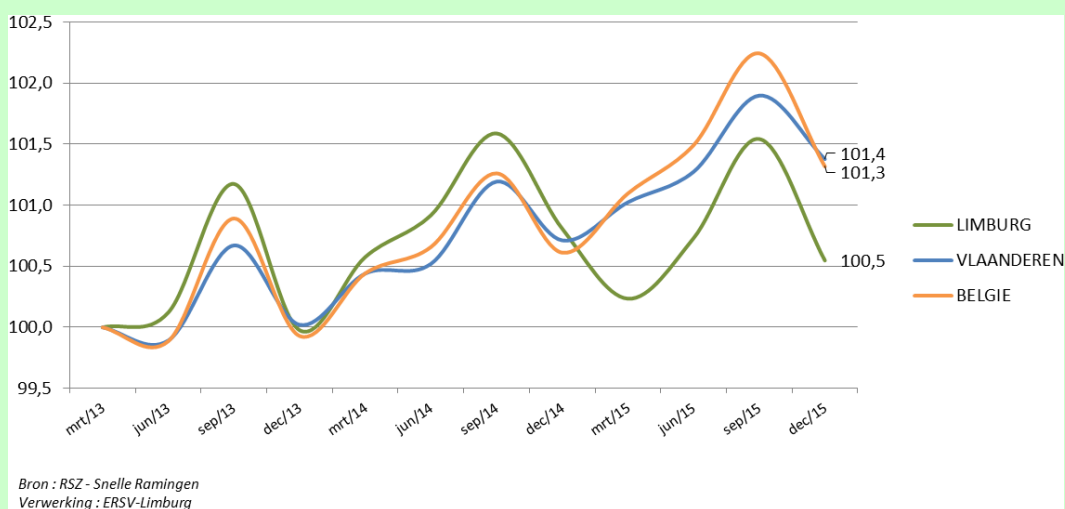
- De evolutie van de indicatoren opgenomen in de Limburgradar is in het 4^e kwartaal van 2015 zeer positief. Zowel in Limburg als in Vlaanderen scoren 12 van de 13 indicatoren beter dan in het 4^e kwartaal van 2014.
- Positieve uitschieters in Limburg zijn het sterk toegenomen aantal bouwvergunningen voor niet-woongebouwen (+43,0%) en voor de renovatie van woongebouwen (+39,8%), het aantal ontvangen vacatures (+34,7%) en het totale investeringsbedrag van de Limburgse bedrijven (+33,0%).
- In het 4^e kwartaal van 2015 t.o.v. het 4^e kwartaal van 2014 evolueren in Limburg 9 indicatoren gunstiger dan in Vlaanderen. Globaal presteert Limburg dus beter dan Vlaanderen.
- Op jaarbasis (2015 t.o.v. 2014) vertonen 9 van de 13 indicatoren in de Limburgradar een positieve evolutie. Ook hier is de vooruitgang in Limburg over het algemeen iets meer uitgesproken dan in Vlaanderen. Op 8 van de 13 indicatoren scoort Limburg beter dan Vlaanderen, wat opmerkelijk is gezien de sluiting van Ford Genk en haar toeleveranciers eind 2014. Vooral de dalende tijdelijke werkloosheid, het toegenomen vacatureaanbod en de stijgende investeringen laten sterke scores optekenen in Limburg.

De in deze conjunctuurradar gebruikte kwantitatieve economische indicatoren worden in dit conjunctuurrapport verder nog eens elk apart behandeld vanaf begin 2013 wanneer de economische relance zich aankondigde na de double-dip recessie. De grafieken tonen telkens de meest recent beschikbare cijfers, maar bij de daarop volgende syntheses worden enkel de resultaten tot en met het beschouwde kwartaal in de Limburgradar opgenomen.

2. Loontrekkenden

De "Snelle Ramingen van de tewerkgestelde werknemers naar woonplaats" van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) beperken zich tot de werknemers die moeten aangegeven worden aan de RSZ. Dit betekent dat werknemers tewerkgesteld door de lokale overheden (RSZPPO) niet opgenomen zijn in deze indicator. Ondanks deze beperking wordt toch een representatieve indicatie verkregen over de evolutie van de bezoldigde tewerkstelling, te meer daar in de betrokken regio's de overgrote meerderheid werkt in de regio waar ze woont.

Evolutie loontrekkenden naar woonplaats, excl. RSZPPO (provinciale en plaatselijke overheden) (Indices, maart 2013 = 100)

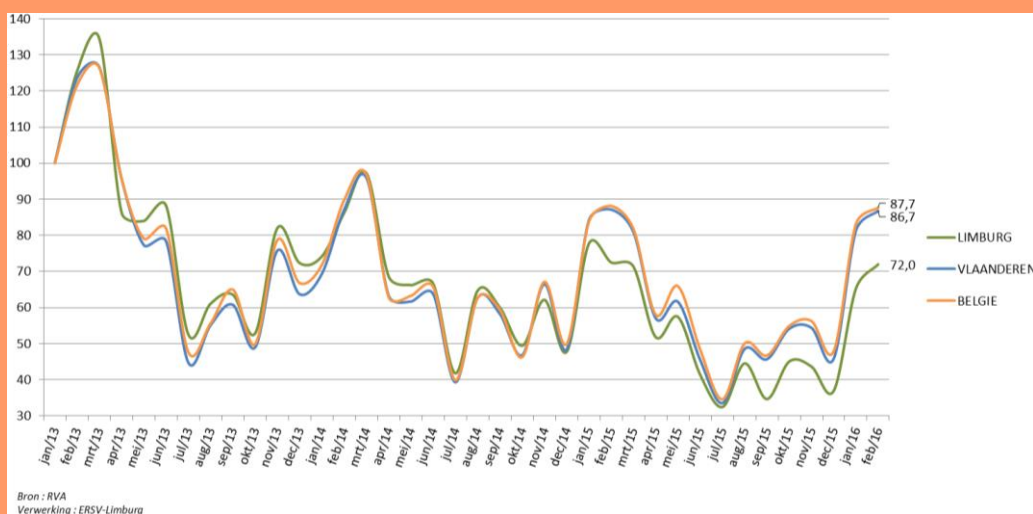
Synthese

- De enige indicator die in deze Limburgradar voor het 4^e kwartaal van 2015 een negatieve evolutie kent, is het aantal loontrekkenden (-0,3% t.o.v. 4^e kwartaal 2014). In Vlaanderen is het aantal loontrekkenden daarentegen toegenomen (+0,7%).
- Op jaarbasis (2015 t.o.v. 2014) vertoont deze indicator nagenoeg dezelfde evolutie (Limburg: -0,2%; Vlaanderen: +0,7%). De sluiting van Ford Genk eind 2014 heeft dus een merkkelijk negatieve impact op de Limburgse tewerkstelling in 2015.

3. Tijdelijke werkloosheid

Het verleden heeft aangetoond dat de tijdelijke werkloosheid een goede voorspeller is wat betreft de toekomstige evolutie van de werkgelegenheid. Er bestaat een negatief verband tussen de twee. Wanneer de tijdelijke werkloosheid daalt, stijgt de werkgelegenheid, en vice versa. Een tijdelijk werkloze is een werkloze die door een arbeidsovereenkomst is verbonden waarvan de uitvoering tijdelijk, geheel of gedeeltelijk, geschorst is. Een werknemer kan tijdelijk werkloos gesteld worden wegens economische oorzaken, technische stoornis, slecht weer, overmacht, collectieve jaarlijkse vakantie, staking of lock-out.

Evolutie tijdelijk werklozen (indices, januari 2013 = 100)

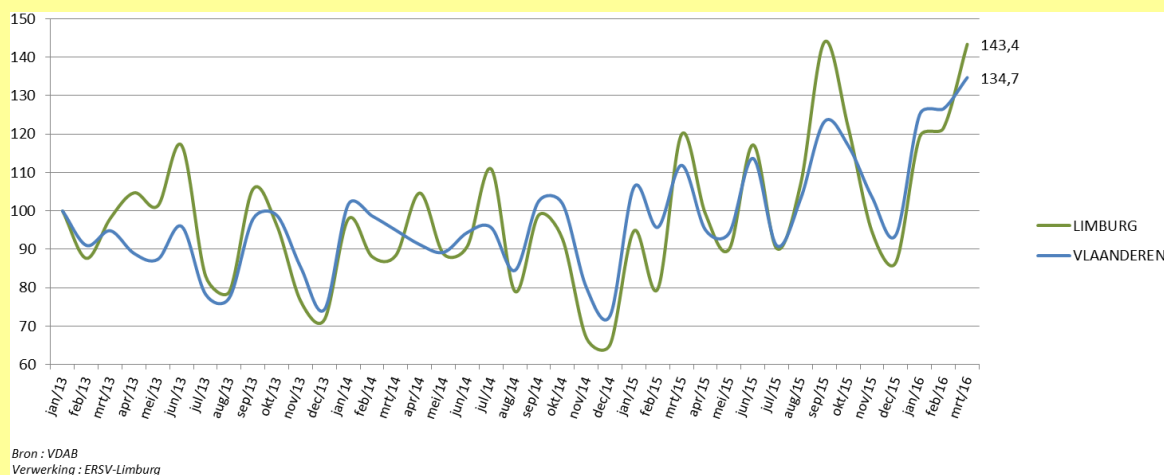
Synthese

- Een indicator waarop Limburg in 2015 merkkelijk beter scoort dan Vlaanderen is de tijdelijke werkloosheid. In 2015 telde Limburg 22,4% minder tijdelijk werklozen dan een jaar voordien (Vlaanderen: -8,4%). In het 4^e kwartaal van 2015 t.o.v. 4^e kwartaal van 2014 is het verschil tussen de daling in Limburg en die in Vlaanderen nog groter (-21,2% vs. -4,5%).
- De dalende tendens van de tijdelijk werklozen de laatste jaren wordt ook begin 2016 nog verdergezet, zij het nu aan een afgezwakt dalingsritme.

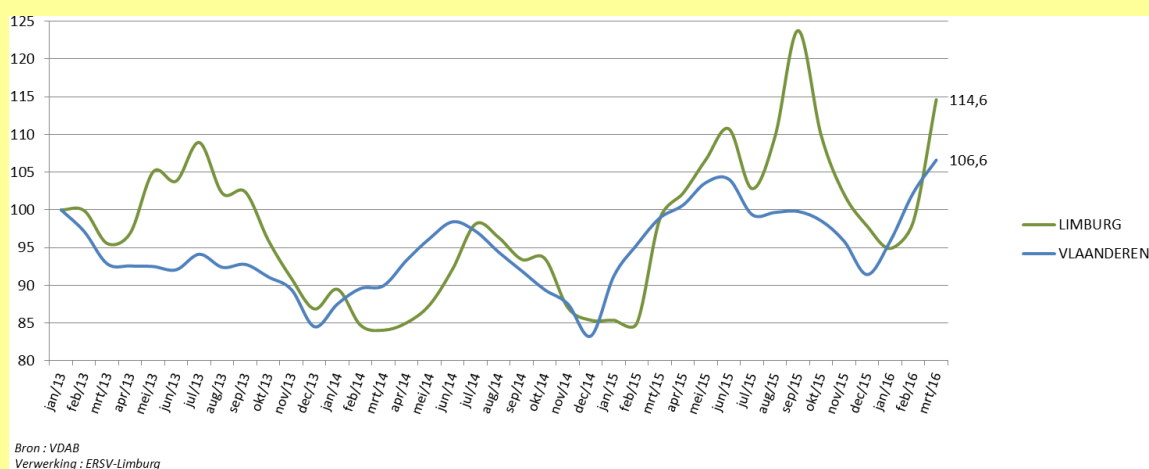
4. Vacatures

Het betreft hier de vacatures uit het normaal economisch circuit zonder uitzendopdrachten (NECzU) die rechtstreeks aan de VDAB gemeld worden. De in het verleden meegetelde vacatures uit het NECzU via wervings- en selectiekantoren zijn niet meer opgenomen. Volgens de VDAB geeft dit een reëler beeld van de arbeidsmarktevoluties.

Evolutie ontvangen vacatures (indices, januari 2013 = 100)

Evolutie openstaande vacatures (indices, januari 2013 = 100)

Synthese

- Het Limburgse vacatureaanbod is sterk toegenomen in het laatste kwartaal van 2015. In vergelijking met de laatste 3 maanden van 2014 noteerde de VDAB in Limburg liefst 34,7% meer ontvangen vacatures (Vlaanderen: +23,4%) en 16,5% meer openstaande vacatures (Vlaanderen: +9,8%).
- Ook in de eerste 3 kwartalen van 2015 vertoonde het aantal ontvangen en openstaande vacatures reeds een stijgende trend in Limburg. Hierdoor zijn de vacatures, na de tijdelijke werkloosheid, de best scorende indicatoren uit de Limburgradar voor het hele jaar 2015 in vergelijking met 2014. Limburg scoort bovendien beter dan Vlaanderen, zowel inzake ontvangen (+16,1% vs. +12,7%) als inzake openstaande vacatures (+14,7% vs. +7,3%).

5. Niet-werkende werkzoekenden

De niet-werkende werkzoekenden (nwwz) zijn de werkzoekenden met de hoogste graad van beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt en gedefinieerd overeenkomstig de bepalingen van Eurostat.

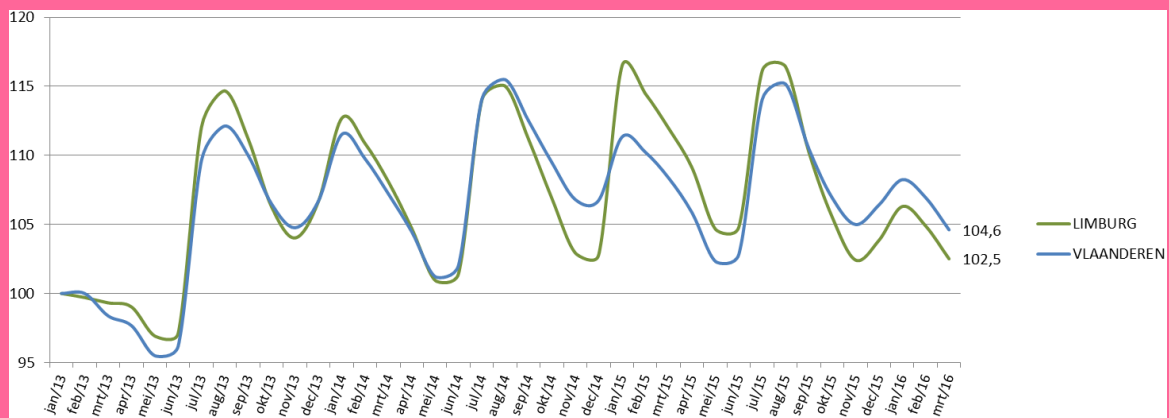
De nwwz worden opgedeeld in 4 categorieën:

- werkzoekenden met werkloosheidsuitkeringsaanvraag (WZUA),
- jongeren in beroepsinschakelingstijd (BIT),
- vrij ingeschreven nwwz,
- andere verplicht ingeschreven nwwz (o.a. tijdelijk geschorste nwwz).

De spanningsgraad, of m.a.w. het aantal nwwz per openstaande vacature, is een maatstaf voor het al of niet makkelijk invullen van vacatures binnen een gebied, want hoe hoger de spanningsgraad, hoe gemakkelijker een vacature zal ingevuld worden door het groter aanbod aan werkzoekenden. Een hoge spanningsgraad wordt vanuit werkgeversperspectief als gunstig beschouwd; dit impliceert nl. minder knelpunten. Deze indicator moet evenwel met de nodige omzichtigheid geïnterpreteerd worden. De vacatures worden geregistreerd volgens de vestigingsplaats van het bedrijf, wat niet altijd overeenkomt met de plaats van tewerkstelling.

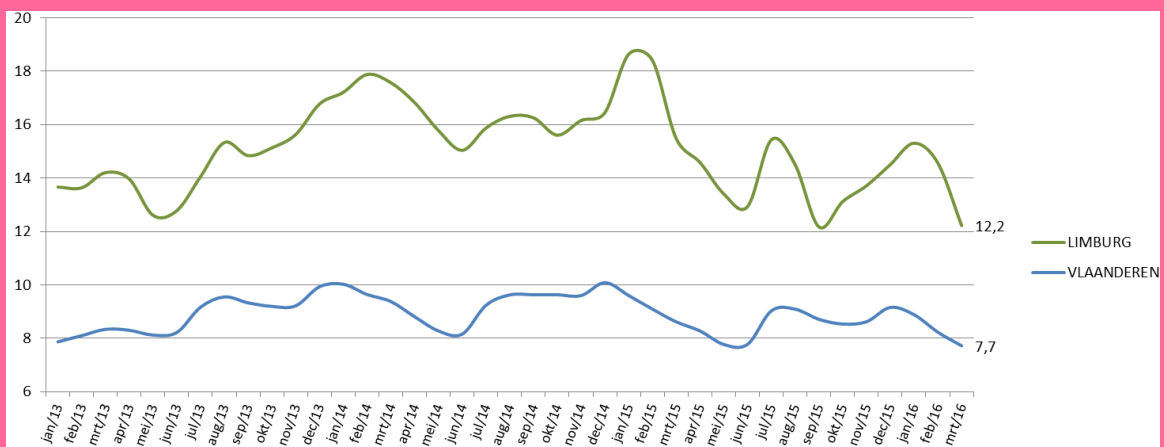
De werkloosheidsgraad is het aandeel van de nwwz in de totale beroepsbevolking (werkenden en nwwz) tussen 18 en 65 jaar.

Evolutie niet-werkende werkzoekenden (indices, januari 2013 = 100)

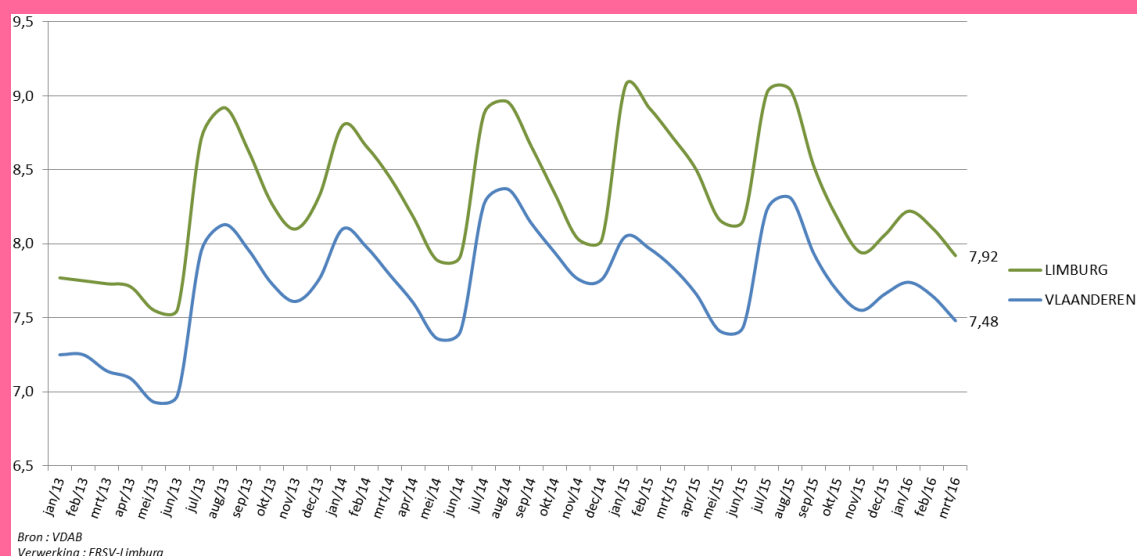
Bron : VDAB
Verwerking : ERSV-Limburg

Evolutie spanningsgraad (aantal nwwz per openstaande vacature)

Bron : VDAB
Verwerking : ERSV-Limburg

Evolutie werkloosheidsgraad (aantal nwwz t.o.v. beroepsbevolking)

Synthese

- Nadat het aantal Limburgse niet-werkende werkzoekenden (nwwz) in de eerste drie kwartalen is toegenomen, vertoont het 4^e kwartaal van 2015 voor het eerst een lichte daling van de Limburgse werkloosheidscijfers. In vergelijking met het 4^e kwartaal van 2014 telt Limburg in de laatste 3 maanden van 2015 gemiddeld 0,3% minder nwwz. In Vlaanderen is de daling beduidend sterker (-1,5%).
- Over heel 2015 telde Limburg gemiddeld 34.051 nwwz, een stijging met 1,9% t.o.v. 2014. In Vlaanderen daalde de werkloosheid in 2015 licht t.o.v. 2014 (-0,2%).
- Sinds begin 2015 zijn er in Limburg almaar minder nwwz per openstaande vacature. Ook in het laatste kwartaal van 2015 blijft deze spanningsgraad afnemen.
- De kloof tussen de Limburgse en de Vlaamse werkloosheidsgraad is opnieuw wat groter geworden, zowel gemiddeld in het 4^e kwartaal van 2015 (Limburg 8,1% vs. Vlaanderen 7,7%) als over het hele jaar 2015 (Limburg 8,5% vs Vlaanderen 7,8%). Gemiddeld steeg de Limburgse werkloosheidsgraad in 2015 met 0,1% t.o.v. 2014 en daalde die in Vlaanderen met hetzelfde percentage.

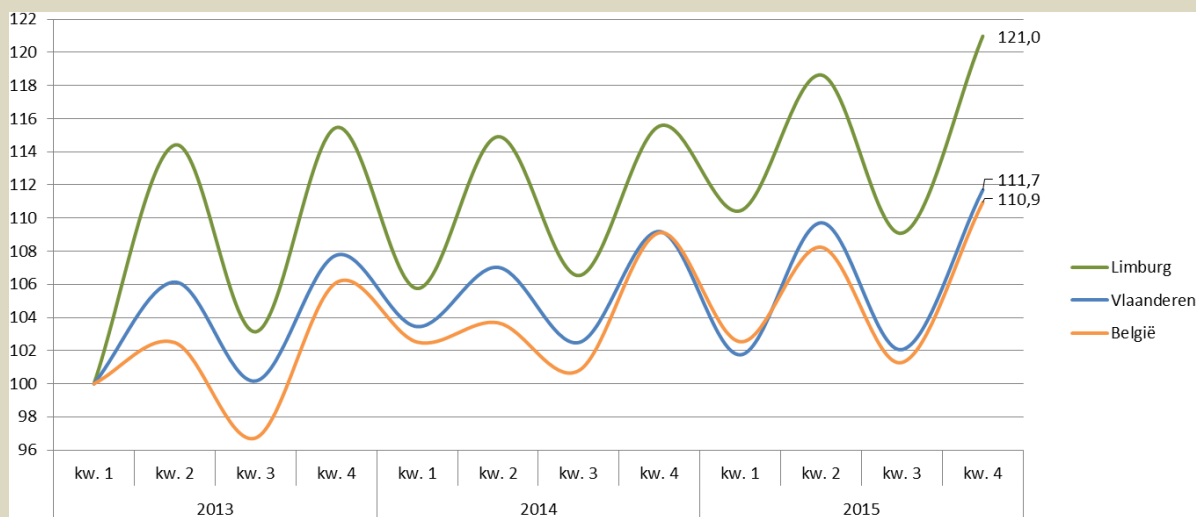
6. Omzet, uitvoer en investeringen

Het betreft hier de gegevens over de omzet, uitvoer en investeringen volgens de btw-aangiften. De beschouwde sectoren worden gedefinieerd als de secties B tot en met J en M,N,R en S van de nomenclatuur NACE-BEL 2008. Voor de overige sectoren (vooral primaire, financiële en quartaire sector) is de betrouwbaarheid van de gegevens onvoldoende door afwijkende btw-aangiften of forfaitaire regimes. Tevens gebeuren de btw-aangiften volgens de maatschappelijke zetel wat resulteert in een onderschatting van de bedragen voor Limburg. Ondanks deze tekortkomingen kan via de procentuele evolutie, die bij een conjunctuuranalyse signifikanter is dan de absolute cijfers, toch de economische trend aangegeven worden.

6.1 Omzet

De omzet omvat alle bedragen (exclusief btw) die overeenkomen met de verkoop door de btw-plichtige van goederen en diensten aan derden in België of in het buitenland. Bovendien omvat de omzet alle andere kosten (vervoer, verpakking enz.) die aan de klant worden doorgerekend, ook al worden ze apart in rekening gebracht. Kortingen, rabatten en disconto's worden in mindering gebracht, evenals de waarde van teruggekomen producten (via creditnota's).

Evolutie van de omzet (indices, 1^e kwartaal 2013 = 100)

Bron : FOD Economie - Algemene Directie Statistiek
Verwerking : ERSV-Limburg

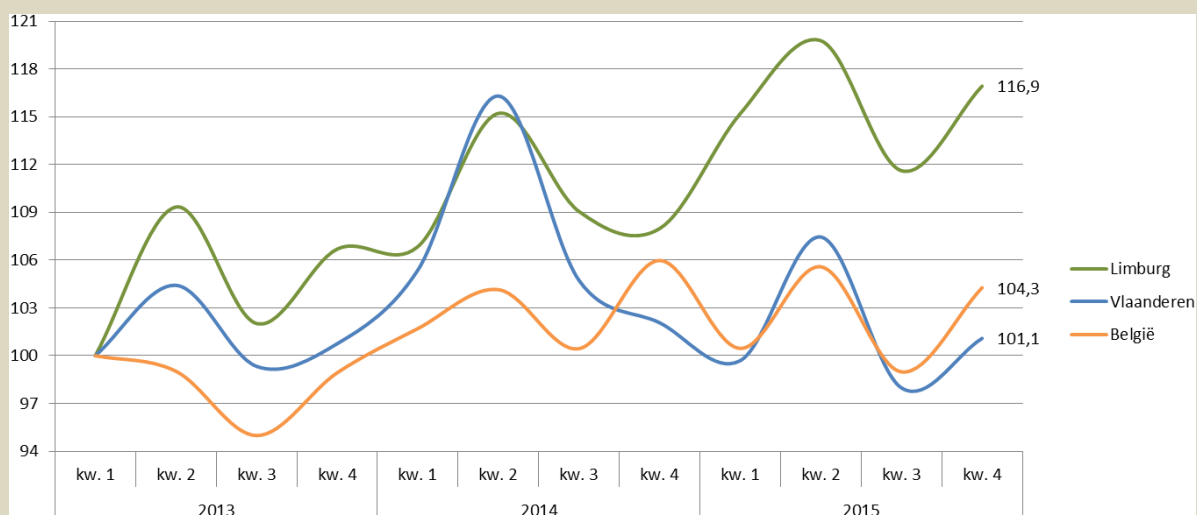
Synthese

- Limburg blijft ook in het laatste kwartaal van 2015 een betere omzetevolutie kennen dan Vlaanderen. In de periode oktober-december 2015 steeg de omzet van de Limburgse bedrijven met 4,7% t.o.v. dezelfde maanden in 2014. In Vlaanderen bedroeg de stijging 2,3%.
- In vergelijking met het hele jaar 2014 steeg de omzet in Limburg in 2015 met 3,7%, wat 3% meer is dan de stijging van de omzet in Vlaanderen het afgelopen jaar.

6.2 Uitvoer

De uitvoer omvat alle bedragen (excl. btw) die overeenkomen met de verkoop door de btw-plichtige van goederen en diensten aan derden in het buitenland of m.a.w. de in het buitenland gerealiseerde omzet.

Evolutie van de uitvoer (indices, 1^e kwartaal 2013 = 100)

Bron : FOD Economie - Algemene Directie Statistiek
Verwerking : ERSV-Limburg

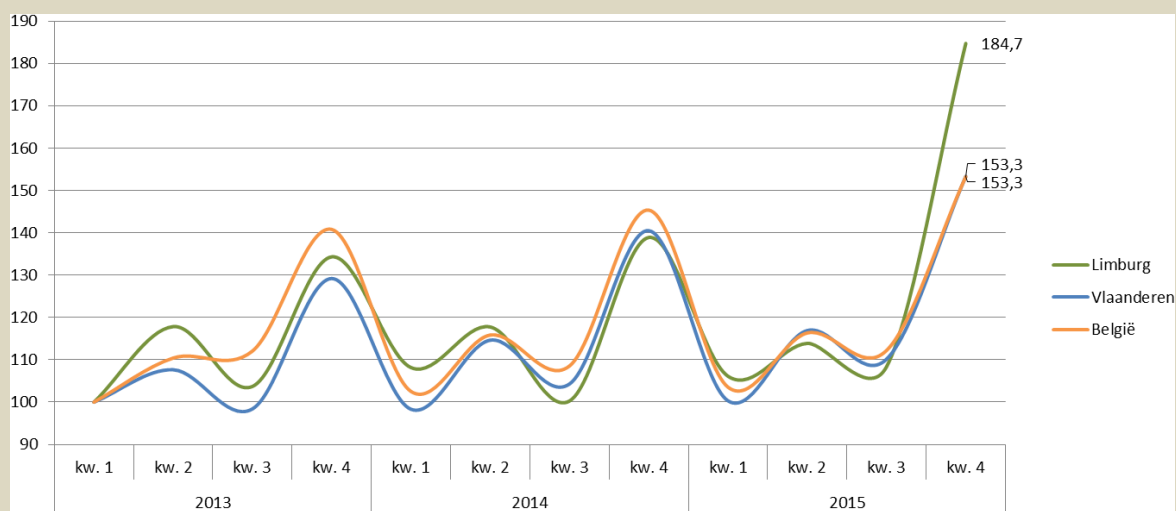
Synthese

- In tegenstelling tot Vlaanderen blijft de Limburgse export ook in het laatste kwartaal van 2015 uitmuntend presteren. De Limburgse bedrijven exporteerden in het 4^e kwartaal van 2015 voor een totaalbedrag dat liefst 8,3% hoger ligt dan in het 4^e kwartaal van 2014. In Vlaanderen daalde de export tegelijkertijd met 1,0%.
- In de vergelijking van de export op jaarbasis (2015 t.o.v. 2014) is de tegenstelling tussen Limburg (+5,6%) en Vlaanderen (-5,2%) zelfs nog groter.

6.3 Investerings

Investerings zijn de uitgaven (exclusief btw) door de btw-plichtige voor de verwerving van goederen en diensten die een bedrijfsmiddel uitmaken. Het gaat dus om oprichtingskosten, immateriële vaste activa, terreinen en gebouwen, installaties, machines en uitrusting, meubilair en rollend materieel, vaste activa in leasing en overige vaste activa.

Evolutie van de investeringen (indices, 1^e kwartaal 2013 = 100)

Bron : FOD Economie - Algemene Directie Statistiek
Verwerking : ERSV-Limburg

Synthese

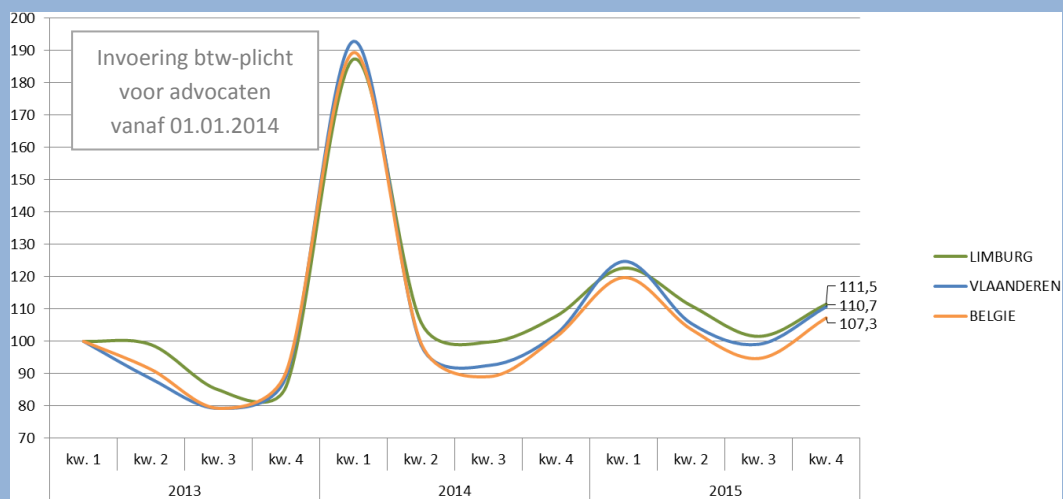
- Na de al vrij forse stijging van de investeringen van de Limburgse bedrijven in het 3^e kwartaal van 2015, zet deze stijgende investeringstendens zich nog versterkt door in het 4^e kwartaal van 2015 met een stijging van 33,0% t.o.v. het laatste kwartaal van 2014 (Vlaanderen: +9,1%).
- Over het hele jaar 2015 investeerden de Limburgse bedrijven gemiddeld 10,3% meer dan in 2014. Die toename is ruim dubbel zo groot als die van Vlaanderen (+5,0%).

7. Starters

Deze startergegevens onder de btw-plichtige bedrijven zijn gebaseerd op de volgende administratieve gebeurtenissen die zich op het vlak van btw-plicht voor starters kunnen voordoen:

- de eerste of primo-onderwerping,
- de weder-onderwerping, d.i. de heractivering van de btw-plichtige activiteit van een onderneming die gedurende een zekere periode niet werd gevoerd.

Evolutie aantal starters (indices, 1^e kwartaal 2013 = 100)

Bron : FOD Economie - Algemene Directie Statistiek
Verwerking : ERSV-Limburg

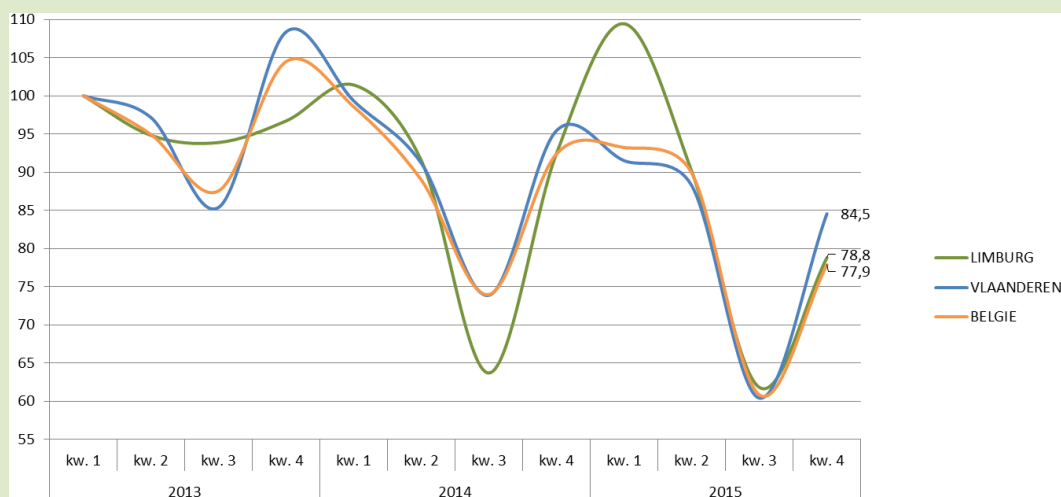
Synthese

- Het aantal startende ondernemingen in Limburg blijft ook in het 4^e kwartaal van 2015 toenemen in vergelijking met het 4^e kwartaal van 2014. In de laatste drie maanden van 2015 werden in Limburg 1.515 btw-plichtige ondernemingen opgericht, 3,4% meer dan een jaar eerder (Vlaanderen: +8,2%).
- De invoering van de btw-plicht voor advocaten begin 2014 geeft een vertekend beeld bij de vergelijking tussen de jaartallen 2015 en 2014 (Limburg: -10,8%; Vlaanderen: -9,5%). Globaal kan echter gesteld worden dat het aantal starters ook in 2015 blijft toenemen.

8. Faillissementen

De faillissementscijfers zijn gebaseerd op de declaraties van de rechtbanken van Koophandel en worden, indien nodig, aangevuld met informatie uit het bedrijvenregister van de FOD Economie-ADSEI.

Evolutie aantal faillissementen (indices, 1^e kwartaal 2013 = 100)

Bron : FOD Economie - Algemene Directie Statistiek
Verwerking : ERSV-Limburg

Synthese

- In de maanden oktober, november en december 2015 gingen in Limburg 167 ondernemingen in vereffening, een daling van 14,8% in vergelijking met het laatste kwartaal van 2014 (Vlaanderen: -11,4%).
- Over het hele jaar 2015 telde Limburg 721 faillissementen. Dit komt overeen met 15% van het totaal aantal faillissementen in Vlaanderen. Zowel in Limburg als in Vlaanderen is het aantal faillissementen in 2015 t.o.v. 2014 gedaald, maar de daling in Vlaanderen (-9,8%) was wel beduidend sterker dan in Limburg (-2,6%).

9. Bouwvergunningen

Een bouwvergunning is een machtiging om met de uitvoering van een bouwproject te beginnen. De verlening van de bouwvergunning is dus het laatste stadium van de goedkeuringsprocedure van de overheid voor de start van de bouw. Een indexcijfer dat op deze bouwvergunningen is gebaseerd, heeft derhalve een voorspellend karakter voor de bouwactiviteit.

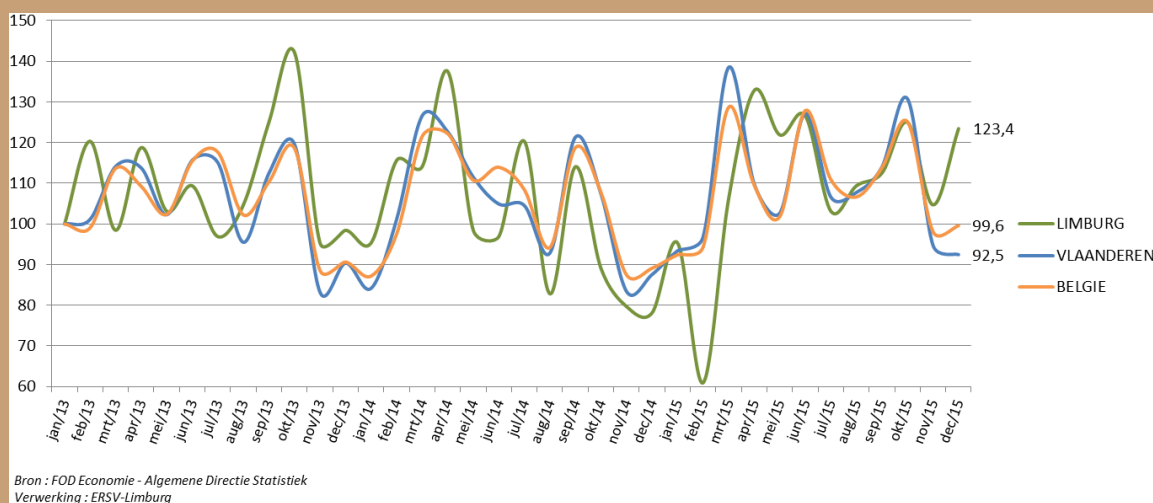
De bouwvergunningen worden hier opgedeeld in:

- Niet-woongebouwen,
- Nieuwbouwwoningen,
- Renovatiewoongebouwen.

9.1 Niet-woongebouwen

Evolutie aantal goedgekeurde bouwvergunningen van niet-woongebouwen

(indices, januari 2013 = 100)

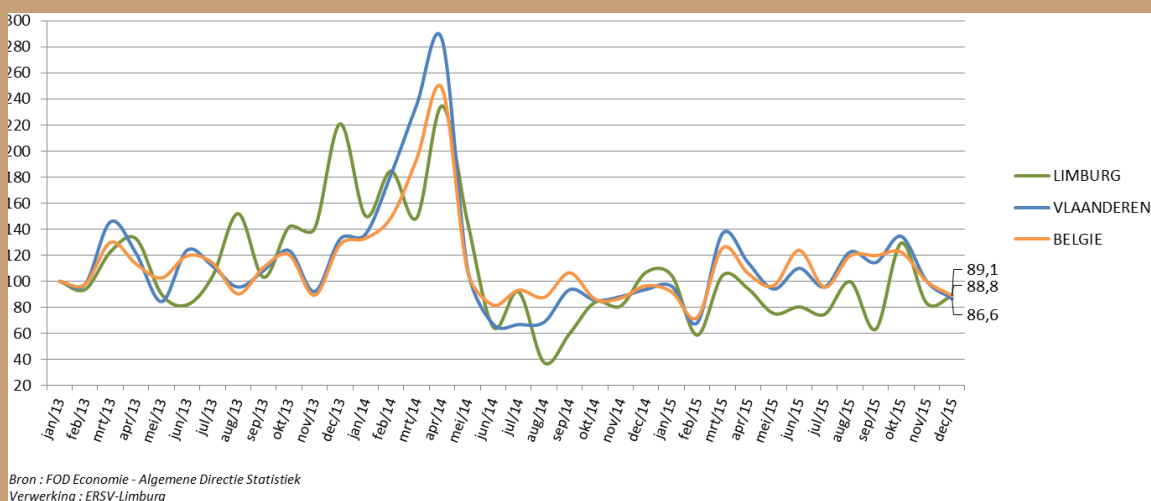
Synthese

- De best scorende indicator in deze Limburgradar voor het 4^e kwartaal van 2015 is het aantal afgeleverde bouwvergunningen voor niet-woongebouwen, met een stijging in Limburg van maar liefst 43% t.o.v. het 4^e kwartaal van 2014 (Vlaanderen: +14,2%). Ook op jaarbasis (2015 vs. 2014) gaat deze indicator erop vooruit (Limburg: +8,2%; Vlaanderen: +5,3%), na een jarenlange dalende trend.

9.2 Nieuwbouwwoningen

Evolutie aantal woningen vervat in de goedgekeurde bouwvergunningen voor nieuwbouw

(indices, januari 2013 = 100)

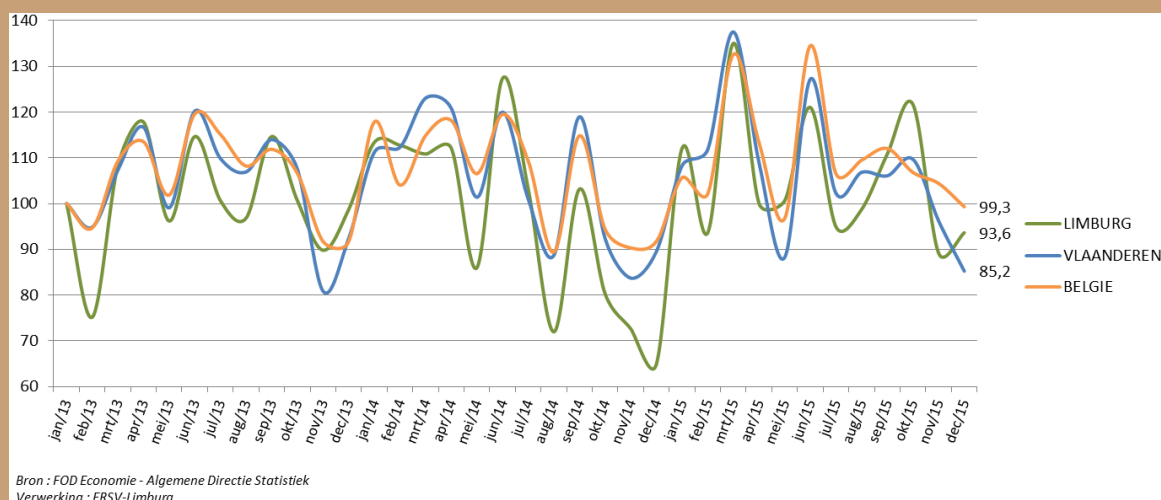

Synthese

- Het aantal vergunningen dat werd afgeleverd voor de bouw van nieuwe woningen vertoont in de laatste 2 kwartalen van 2015 terug een stijgende trend. In de maanden oktober, november en december van 2015 werden in Limburg 10,8% meer vergunningen voor nieuwbouwwoningen goedgekeurd dan in dezelfde maanden van 2014 (Vlaanderen: +20,1%). Ondanks deze stijgende trend van de laatste twee kwartalen blijven de jaarresultaten voor 2015 negatief, zowel in Limburg (-24,%) als in Vlaanderen (-15,8%).

9.3 Renovatiewoongebouwen

Evolutie aantal goedgekeurde bouwvergunningen voor renovatie van woongebouwen
(indices, januari 2013 = 100)

Synthese

- Ook de vergunningen voor de renovatie van woongebouwen vertonen sinds het 3^e kwartaal van 2015 terug een opwaartse trend die in het 4^e kwartaal sterk bevestigd wordt, vooral in Limburg (+39,8%) en in iets mindere mate ook in Vlaanderen (+9,6%). Hierdoor zijn ook de jaarresultaten positief (Limburg: +9,7%; Vlaanderen: +2,0%).

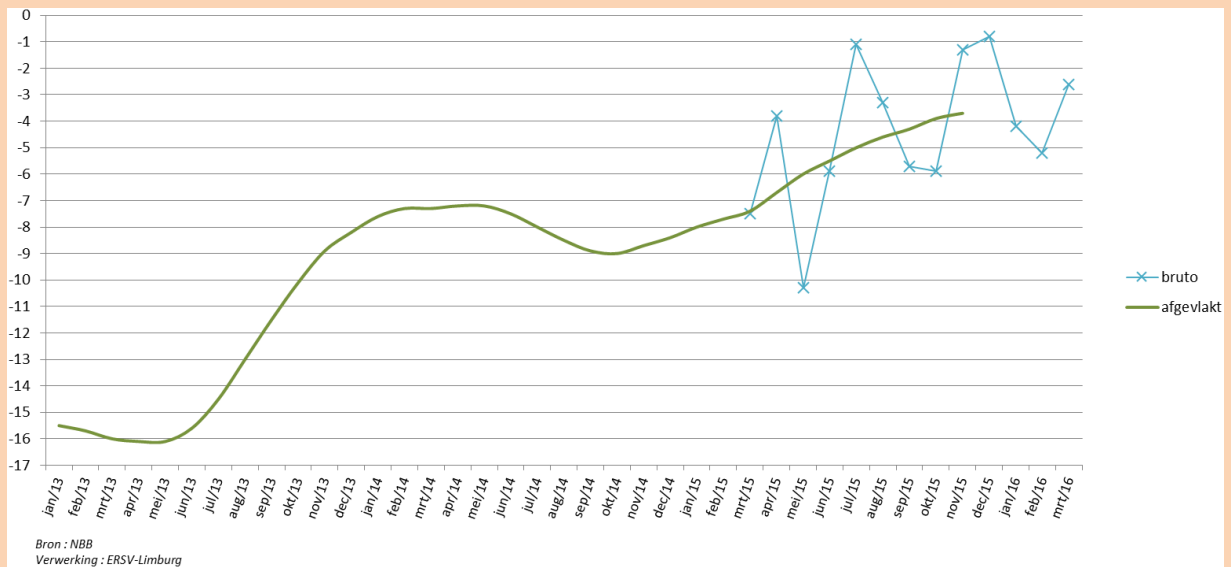
Algemene synthese

- In het 4^e kwartaal van 2015 werden in Limburg opvallend meer bouwvergunningen afgeleverd dan een jaar eerder. In vergelijking met Vlaanderen scoort Limburg opmerkelijk beter inzake de afgeleverde vergunningen voor de bouw van niet-woongebouwen (+43,0% vs. +14,2%) en voor de renovatie van woongebouwen (+39,8% vs. +9,6%). Vlaanderen doet het beter inzake de vergunningen voor nieuwbouwwoningen (10,8% vs. 20,1%). Op jaarbasis (2015 t.o.v. 2014) neemt, zowel in Limburg als in Vlaanderen, het aantal vergunningen voor niet-woongebouwen en voor de renovatie van woongebouwen toe. Het aantal vergunningen voor de bouw van nieuwe woningen neemt vrij sterk af.

10. Conjunctuurcurven Nationale Bank

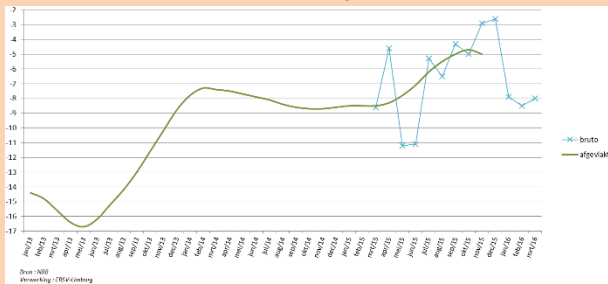
De conjunctuurbarometer van de Nationale Bank van België (NBB) is sneller beschikbaar dan de hiervoor behandelde kwantitatieve economische data en weerspiegelt, sinds meerdere decennia op een betrouwbare wijze, maandelijks het verloop van de economische activiteit van het land. Deze conjunctuurindicator wordt opgesteld op basis van de antwoorden op de maandelijkse conjunctuurenquête die de NBB bij de ondernemingen in België organiseert. Het gaat om een maandelijkse indicator die het saldo weergeeft van ondernemingen die een conjunctuurverbetering dan wel een conjunctuurverslechtering verwachten. Deze conjunctuurenquêtes zijn dan ook het instrument bij uitstek om de conjuncturele situatie in real time te volgen. De bruto synthetische conjunctuurindicator, bekomen na uitzuivering van de seizoensinvloeden, weerspiegelt het ondernemersvertrouwen of het algemeen conjunctuurklimaat. De afgevlakte synthetische curve toont, door eliminatie van de extreme waarden, met vertraging van enkele maanden de fundamentele tendens van de conjunctuurbeweging en de echte trendkeerpunten.

Globale conjunctuurcurve Limburg

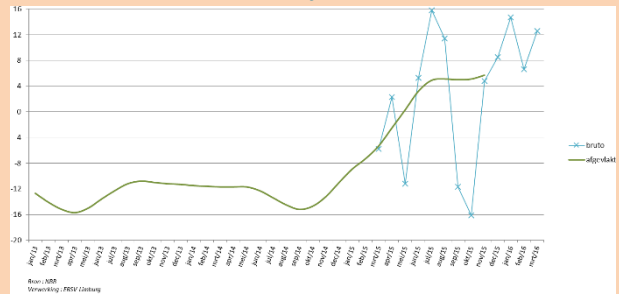

Sectorale conjunctuurcurven Limburg

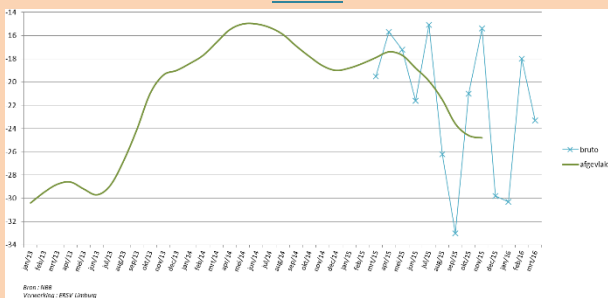
Verwerkende nijverheid

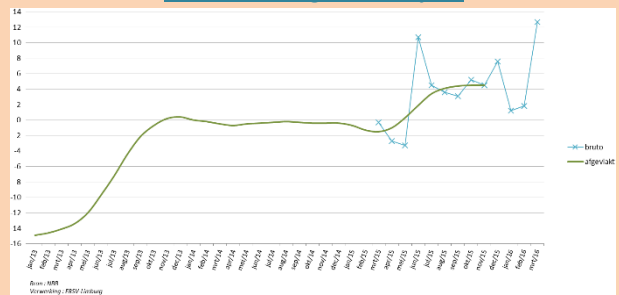
Bouwnijverheid

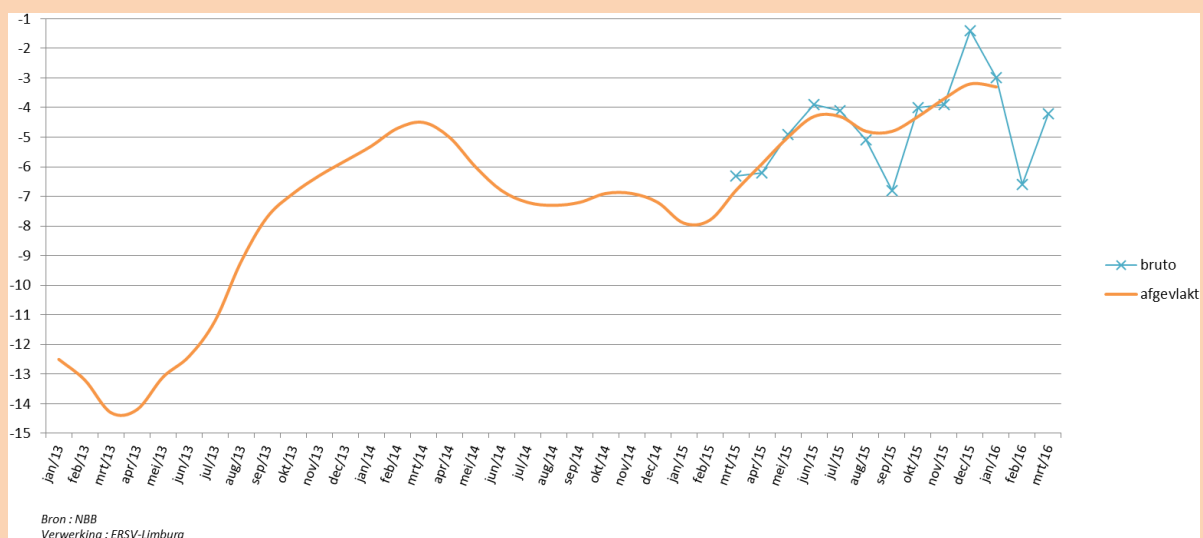
Handel

Dienstverlening aan bedrijven

Globale conjunctuurcurve België

Synthese

- Na een conjunctuurpauze in 2014, vertoont de Limburgse conjunctuurcurve in 2015 een duidelijk stijgende tendens, die op het einde van het jaar zelfs uitmondt in het hoogste niveau sinds juni 2011. Ook de Belgische conjunctuurcurve vertoont in het laatste kwartaal van 2015 terug een stijgende lijn, wat wijst op een toenemend ondernemersvertrouwen.
- Naar activiteit bekeken, vertoont enkel de sectorale conjunctuurcurve van de 'Handel' een dalende trend in 2015. Het ondernemersvertrouwen in de verwerkende nijverheid, de bouwnijverheid en de dienstverlening aan bedrijven is daarentegen gegroeid in het afgelopen jaar. In het laatste kwartaal van 2015 lijken de sectorale conjunctuurcurven te stabiliseren.

Duiding

Met de Limburgradar wil POM-ERSV Limburg op kwartaalbasis de evolutie van de economische activiteit in de provincie Limburg in kaart brengen. Deze conjunctuurnota bevat een aantal bewust gekozen indicatoren die geselecteerd werden op basis van hun relevantie voor de socio-economische ontwikkeling van de provincie en op basis van hun beschikbaarheid op kwartaalbasis. In de Limburgradar doet POM-ERSV Limburg enkel een beroep op officiële cijfers die door erkende instanties worden vrijgegeven. De Limburgradar geeft de resultaten weer van het afgelopen kwartaal en doet geen voorspellingen over de te verwachten socio-economische evolutie.

De Limburgradar verschijnt vier keer per jaar (januari, april, juli, oktober). Uit respect voor de huidige en toekomstige generaties kiest POM-ERSV Limburg voor een digitale verspreiding van de Limburgradar. U kan zich abonneren op de Limburgradar door uw gegevens aan ons te bezorgen via info@pomlimburg.be of info@ersvlimburg.be.

Meer gedetailleerd socio-economisch cijfermateriaal voor Limburg en haar gemeenten kan u terugvinden op de website www.ersvlimburg.be (rubriek 'Statistieken').

Bronvermeldingen

POM = Provinciale OntwikkelingsMaatschappij

ERSV = Erkend Regionaal Samenwerkingsverband

RSZ = Rijksdienst voor Sociale Zekerheid

RSZPPO = Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten

RVA = Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening

VDAB = Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

FOD Economie – ADSEI = Federale Overheidsdienst Economie – Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie

NBB = Nationale Bank van België

Colofon

De Limburgradar is een uitgave van:

POM-ERSV Limburg

Kunstlaan 18 – 3500 Hasselt

Tel. 011 300 100 – Fax 011 300 101

info@pomlimburg.be – info@ersvlimburg.be

www.pomlimburg.be – www.ersvlimburg.be

Verantwoordelijke uitgever: Erik Gerits, voorzitter POM-ERSV Limburg

Redactie en vormgeving: POM-ERSV Limburg

Editie april 2016

© POM-ERSV Limburg